

⁸ Косарев В. «Держава сама штовхала суддів брати хабарі» // Юридичний Вісник України. – № 16 (981) 19–25 квітня 2014 року; Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1154/2010/print1330453751417866>

⁹ Кузьмишин В. «Незалежність судової гілки влади є головною передумовою довіри людей до неї» // Юридичний Вісник України №17 (982) 26 квітня – 2 травня 2014 року; Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1154/2010/print1330453751417866>

Резюме

Зубачова І. С. До питання щодо концептуальних засад реалізації судово-правової реформи в Україні.

Розглядається питання щодо вироблення та законодавчого закріплення чіткого і системного бачення стратегії реформування судової гілки влади. Обґрунтовується необхідність створення цілеспрямованої основи розвитку правосуддя в Україні та оптимізації системи судів загальної юрисдикції. Робиться висновок, що до основних засад судово-правової реформи слід відносити не лише удосконалення незалежного правосуддя, а й проведення адміністративної реформи, муніципальної реформи тощо, оскільки відповідно до Конституції України державна влада поділяється на законодавчу, виконавчу та судову, які є незалежними одна від одної, проте, все ж таки, здійснюють свою діяльність на принципі стримуванні та протидії, тому не можна говорити про проведення судово-правової реформи ізольовано, без удосконалення інших гілок влади.

Ключові слова: судова влада, правосуддя, судова система, судово-правова реформа, демократія, влада.

Резюме

Зубачева И. С. О вопросе концептуальных основ реализации судебной реформы в Украине.

Рассматривается вопрос о выработке и законодательном закреплении четкого и системного видения стратегии реформирования судебной ветви власти. Обосновывается необходимость создания целенаправленной основы правосудия в Украине и оптимизации системы судов общей юрисдикции. Делается вывод, что к основным принципам судебной реформы следует относить не только усовершенствование независимого правосудия, но и проведение административной реформы, муниципальной реформы и т.д., поскольку согласно Конституции Украины государственная власть делится на законодательную, исполнительную и судебную, которые являются независимыми друг от друга, однако, все же, осуществляют свою деятельность на принципе сдерживания и противовеса, поэтому нельзя говорить о проведении судебной реформы изолированно, без совершенствования других ветвей власти.

Ключевые слова: судебная власть, правосудие, судебная система, судебная реформа, демократия, власть.

Summary

Zubachova I. About principles of realization of jurisdiction-legal reform in Ukraine.

The article observes the problem of production and legislative fixing of clear and systematic seeing of the strategy of reforming judicial authority. Necessity of creation of purposeful basics of justice in Ukraine and optimization of the system of courts of general jurisdiction is justified.

As a conclusion it is determined that not only improvement of independent jurisdiction may be referred to the basic principles of jurisdiction-legal reform, but holding of administrative and municipal reform, etc. as due to the Constitution of Ukraine state authority divides into legislative, executive and judicial, which are independent, nonetheless act on the principle of containment and counterbalance. Thus it is incorrect to speak about passage of judicial reform in terms of isolation, without improvement of other branches of power.

Key words: Judicial authority, jurisdiction, judicial and legal reform, democracy, power.

Отримано 8.04.2014

УДК 342.9

Р. Ю. КАПІНУС

Роман Юрійович Капінус, аспірант Академії праці, соціальних відносин і туризму

АКТИ ГЛАВ ДЕРЖАВ ЯК ДЖЕРЕЛА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА КРАЇН АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ: СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ АМЕРИКИ, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ

Для удосконалення правового регулювання актів Президента України у сфері адміністративного права необхідно дослідити відповідний досвід зарубіжних країн у даній сфері. Як відомо, країни англо-американської правової системи мають відмінну від країн романо-германської правової системи структуру та характер джерел права. Це зумовлено особливостями розвитку і формування правових систем даних країн. Треба зазначити, що більшість країн англо-американської правової системи є найбільш розвиненими сучасними державами світу. Саме тому дослідження актів глав держав країн англо-американської правової системи в сфері адміністративного права має важливе практичне значення, оскільки без належної теоретичної розробки даного питання неможливе повноцінне вдосконалення системи джерел адміністративного права України.

Можна констатувати, що в нашій державі на даний момент немає значної кількості досліджень актів глав держав англо-американської правової системи. Акти глав держав досліджували такі відомі вітчизняні

вчені, як: Д. В. Мазур, О. Т. Волощук, О. В. Новиков та інші. У свою чергу, правові системи США та Великобританії досліджували такі вчені, як: О. В. Бойко, Б. А. Страшун, В. Е. Чіркін. Однак аналіз актів глав держав досліджуваних країн у сфері адміністративного права майже не здійснювався. Враховуючи вищезазначене, тематика даної статті, на нашу думку, потребує більш детального вивчення.

Метою даної статті є комплексний аналіз основних рис та місця серед інших джерел права актів глав держав країн англо-американської правової системи, а саме: Сполучених Штатів Америки (далі – США) і Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії (далі – Сполучене Королівство). На даній основі буде проведено науково-практичне дослідження та надано відповідні теоретичні узагальнення.

Починаючи характеристику актів глав держав в країнах англо-американської правової системи, слід зазначити, що так само як і в країнах романо-германської правової системи правовий статус актів глави держави в сфері адміністративного права тісно пов'язаний з правовим статусом президента країни в цілому. Тому важливим елементом даної статті буде дослідження правового статусу глав відповідних держав.

Треба підкреслити, що на відміну від країн романо-германської правової системи на акти глав держав у сфері адміністративного права країн англо-американської правової системи міжнародні або наднаціональні структури впливають значно менше. Це зумовлено особливостями актів глав держав країн англо-американської правової системи, які будуть розглянуті в даній статті.

Як слушно зазначають Р. В. Енгибарян та Е. В. Тадевосян про те, що нормативно-правові акти, які видаються президентом в парламентській республіці, як правило, отримують юридичну силу і підлягають виконанню тільки тоді, коли вони скріплені підписом прем'єр-міністра або відповідного міністра. При цьому самі ці акти звичайно видаються на підставі рішень, прийнятих парламентом, урядом чи окремими міністрами¹. Те саме можна сказати і про обмежену монархію, в якій повноваження глави держави суттєво обмежені встановленими рамками (наприклад, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії). У свою чергу, в президентській республіці глава держави має ширші повноваження і суттєво не обмежений у сфері видання нормативно-правових актів (наприклад, Сполучені Штати Америки).

На даній підставі, на нашу думку, країни англо-американської правової системи (так само як і країни романо-германської правової системи) можна умовно розподілити на дві групи залежно від місця актів глав держав серед джерел адміністративного права:

- країни, в яких акти глав держав займають другорядне місце серед джерел адміністративного права (Сполучене Королівство, Австралія, Нова Зеландія та інші країни Співдружності);
- країни, в яких акти глав держав займають провідне місце серед джерел адміністративного права (США).

Оскільки в рамках однієї статті неможливо проаналізувати акти глав держав усіх країн англо-американської правової системи, охарактеризуємо лише одну країну з кожної із вищезазначених груп. Через другорядне місце актів британського монарха серед джерел адміністративного права Сполученого Королівства вони будуть проаналізовані оглядово. Акти президента США займають провідне місце серед джерел права даної країни, а тому будуть розглянуті більш детально.

Будучи обмеженою монархією, Сполучене Королівство формально управляється монархом, який юридично наділений широкими повноваженнями. Таємна рада при монархові, згідно з Конституцією, допомагає йому управляти країною. Усі законодавчі, виконавчі й судові органи формально одержують свою владу від монарха. Фактично країною управляє уряд, а точніше – прем'єр-міністр, у підпорядкуванні якого перебуває й парламент. Таємна рада існує дотепер, але монарх не є «господарем» навіть цього органу; його склад формується без урахування монаршої волі².

Політичні прерогативи монарха охоплюють повноваження щодо здійснення державної влади, а саме впливу на зовнішню і внутрішню політику держави. Такі політичні прерогативи здійснюються за порадою і за участю відповідних членів кабінету міністрів. Їх можна поділити на повноваження, пов'язані з наступними сферами:

- законодавча (монарх має право скликати і розпустити парламент, підписувати законопроекти, прийняті парламентом, а також право на застосування абсолютного вето);
- управлінська (право призначати і звільняти міністрів, голову кабінету міністрів, здійснювати керівництво збройними силами, управління власністю Корони, нагородження почесними званнями, дворянськими титулами, призначення членів палати лордів тощо);
- судова (правосуддя здійснюється від імені монарха, йому належить право помилування);
- зовнішньополітична (право оголошення війни і укладення миру; право призначати дипломатичних представників; право на визнання іноземних держав і урядів; право підписання міжнародних договорів)³.

Відповідно до свого правового статусу і на виконання своїх прерогатив монарх Сполученого Королівства видає акти. Треба зазначити, що уряд видає свої акти від імені монарха, а прем'єр-міністр, у свою чергу, має інформувати монарха про стан справ у країні. Однак у Сполученому Королівстві монарх не несе відповідальності за видані від його імені акти. Фактично, таку відповідальність несуть міністри, які завірили підписами відповідні нормативні акти. Також треба зазначити, що акти монарха Великобританії, які ним видані, мають бути контрастивні прем'єр-міністром, без згоди якого такий акт не є дійсним. Через це, на практиці, монарх, як правило, оформлює волю парламентської більшості. Однак, в середині ХХ ст. були випадки, коли правляча партія не могла висунути єдиного кандидата на посаду прем'єр-міністра і відповідне рішення приймав монарх⁴.

Проаналізувавши акти монарха Сполученого Королівства в сфері адміністративного права, перейдемо до аналізу відповідних актів президента Сполучених Штатів Америки. Оскільки за формою державного устрою дана країна належить до президентських республік, акти глави держави займають провідне місце серед джерел адміністративного права.

Конституція Сполучених Штатів Америки наділяє президента великими повноваженнями, які для зручності більшість дослідників класифікують на його повноваження як глави держави і як глави виконавчої влади країни. Жорсткість внесення змін до конституції США – це суттєвий чинник стабільності інституту президента США та інших структурних елементів державного механізму цієї країни, що має суттєве значення для забезпечення конституційного ладу США⁵.

Рішення президента з питань реалізації його компетенції має форму правових актів. Буквальний аналіз конституції США вказує на те, що президент правом нормотворчості не володіє (окрім внутрішньорганізаційних питань виконавчої влади). Хоча дане право належить Конгресу, на практиці нормотворча діяльність здійснюється президентом досить активно. Правотворчою діяльністю президент США займається на основі делегованих йому Конгресом повноважень. Американські юристи обґрунтовують правомірність делегованого законодавства, виходячи із положень конституції США, в яких зазначено про те, що Конгрес має право на видання будь-яких законів у рамках своєї компетенції. Якщо це так, зазначають американські юристи, то поміж іншого Конгрес має право видавати закони, які делегують виконавчій владі повноваження щодо видання нормативних актів з питань, що належать до повноважень Конгресу. Правомірність делегування визнана не тільки доктриною, але й судовою практикою. Верховний суд США ще в 1913 р. визначив, що делегування відповідає конституції, якщо у відповідному законі чітко визначено межі такого делегування⁶.

Однак треба зауважити, що така ситуація існувала в Сполучених Штатах Америки не завжди. У період виникнення й становлення інституту президента в США він не мав права видавати нормативні акти. Поступово така позиція трансформувалася на думку про те, що виконавча влада не повністю залежить і підпорядковується законодавчій та створена не тільки для виконання законів. Поступово американське суспільство почало доходити висновку, що виконавча влада є доволі самостійною гілкою влади і тому для реалізації своєї компетенції має право приймати нормативні акти⁷.

У контексті даного дослідження треба звернути увагу на таку особливість актів президента США як значний вплив різноманітних етнічних груп на їх прийняття. Як зазначає В. Нестерович, вплив на прийняття правових актів, що ґрунтується на етнічній лояльності, – невід’ємна частина американської демократії. Можливість здійснення такого впливу є своєрідною філософією політики США як країни, що її засновували та розбудовували іммігранти з різних країн світу. З огляду на невідворотність впливу на прийняття правових актів на користь іноземних інтересів він має надзвичайно детальне законодавче регламентування з досить високими вимогами реєстрації та звітності усіх здійснених лобістських контактів. Доповнюється його регулювання потужним громадським контролем, однією з форм якого є діяльність неурядових інформаційно-аналітичних центрів. Вони здійснюють постійний моніторинг впливу етнічних діаспор на органи влади США та систематично оприлюднюють результати своїх досліджень⁸.

Ще однією важливою ознакою правових актів президента США є широке залучення громадськості до їх прийняття. Відповідно до американського законодавства орган управління, який має намір прийняти нормативно-правовий акт, зобов’язаний опублікувати у спеціальному урядовому виданні «Федеральний реєстр» повідомлення про цей намір, зазначивши у ньому:

- інформацію про час, місце та характер відкритих слухань з розробки акта;
- посилання на орган, під чийм наглядом пропонується цей акт;
- умови та зміст пропонованого акта або ж опис включених до нього тем і питань.

Після публікації такого повідомлення усі заінтересовані особи: асоціації підприємців, громадські та профспілкові організації, а також окремі громадяни, можуть надіслати до суб’єкта нормотворення свої пропозиції та зауваження щодо доцільності та змісту пропонованого акта. Нерідко висловлені представниками громадськості міркування беруться до уваги і значною мірою впливають на зміст майбутніх нормативних актів⁹.

Акти президента США можна умовно розподілити на три групи:

- виконавчі накази;
- плани реорганізації;
- інші акти (військові накази, положення, правила, декларації тощо).

Виконавчі накази є найбільш розповсюдженими актами президента. Вони видаються на основі конституційних повноважень президента або в порядку делегованого законодавства і врегульовують різноманітні питання соціально-економічного й політичного життя. Плани реорганізації є актами, які делегують президенту повноваження з регулювання питань у сфері організації і порядку дії різноманітних структур виконавчої влади на основі та у порядку, передбаченому відповідним законом.

Також президент США має право видавати й інші акти (наприклад, військові накази, положення, правила, декларації тощо). Як правило, ці акти є розпорядчими, однак звертає на себе увагу особливість видання актів у системі інформаційного реагування на стихійні лиха.

Федеральне законодавство встановлює низку обов’язків та визначає можливості президента США в даній сфері правових відносин. На підготовчо-очікувальному етапі сферою особистої відповідальності президента є готовність системи оповіщення. На етапі виникнення події президент має повноваження видавати

декларації щодо потужних стихійних лих або надзвичайних ситуацій. У випадку ухвалення відповідної декларації президент долучається до процесу реагування й подолання відповідної кризової ситуації. Ухвалення декларацій є суб'єктивним правом президента і не підлягає оскарженню. У контексті ухвалення декларації щодо надзвичайної ситуації президент має досить широкі повноваження, обумовлені як нечітким визначенням подій, що характеризують таку ситуацію в праві США, так і відсутністю обов'язкового отримання попереднього запиту від губернатора. До сфери дії таких декларацій потрапили стихійні лиха, техногенні катастрофи і навіть урочисті події¹⁰.

Щодо публікації правових актів у США (в тому числі й президента США), то для їх поліпшення і прискорення та максимального охоплення всіх законів і нормативних документів було засновано Управління федерального реєстру, яке здійснює контроль за виданням законів і актів, розробляє вимоги до їх публікації і здійснює остаточну підготовку друкованих видань «Federal Register», «Code of Federal Regulations», «U.S. Government Manual», «Daily Compilation of Presidential Documents» тощо¹¹.

Акти президента США підлягають скасуванню конгресом, але можуть бути скасовані Верховним судом США, якщо він визнає певний акт неконституційним. При цьому на рішення Верховного Суду великий вплив справляє суспільно-політична обстановка, в умовах якої президент видав свій указ. Наприклад, у 1863 р. під час Громадянської війни між Північчю та Півднем президент Лінкольн вдався до небаченого на той час розширення повноважень глави виконавчої влади, видавши Прокламацію про скасування рабства. Цей крок президента був широко підтриманий американським суспільством, і Верховний суд жодного разу не поставив під сумнів його конституційність. Однак у 1952 р., коли президент Труман видав указ про націоналізацію низки сталеливарних підприємств, Верховний суд визнав даний акт неконституційним і анулював його¹².

Підсумовуючи положення статті, можемо сказати про те, що як Сполучене Королівство, так і Сполучені Штати Америки мають давні традиції в даній сфері правового регулювання. Однак акти глав держав у сфері адміністративного права даних країн мають деякі відмінності, пов'язані з особливостями їх форм державного устрою. У Сполученому Королівстві значну кількість правових актів у сфері адміністративного права можна віднести до актів глави держави. Оскільки британський монарх не несе за них відповідальність, дане положення можна назвати формальним. Фактично акти глави держави у Сполученому Королівстві просто оформлюють волю парламентської більшості. Оскільки США є президентською республікою, акти глави держави займають значне місце серед джерел адміністративного права. Вони можуть стосуватись таких важливих питань, як реорганізація різноманітних органів управління, галузей економіки тощо.

¹ *Енгибарян Р. В. Тадевосян Э. В.* Конституционное право. – М.: Юристъ, 2000. – 492 с.

² Конституційне (державне) право зарубіжних країн: Навч. посіб. / В. М. Бесчастний, О. В. Філонов, В. М. Субботін, С. М. Пашков; За ред. В. М. Бесчастного. – К.: Знання, 2008. – 467 с.

³ Конституционное право зарубежных стран / О. В. Афанасьева, Е. В. Колесников, Г. Н. Комкова, А. В. Малько. – М.: Норма, 2004. – 320 с.

⁴ Конституционное право зарубежных стран: Учебник / В. Е. Чиркин. – 8-е изд., перераб. и доп. – М.: Норма: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 528 с.

⁵ *Бойко О. В.* Інститут президентства в Україні і США (порівняльно-правовий аналіз) дис. канд. юрид. наук. 12.00.02 / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. – К., 2004. – 211 с.

⁶ Конституционное (государственное) право зарубежных стран: Америка и Азия / Руководитель авторского коллектива Б. А. Страшун. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bibliotekar.ru/konstitucionnoe-pravo-3/>

⁷ *Лагун Д. А.* Понятие правового акта главы государства // Проблемы развития юридической науки и совершенствования правоприменительной практики: сб. науч. тр. / Редкол.: С. А. Балашенко (гл. ред). – Минск : БГУ, 2005. – С. 66–79.

⁸ *Нестерович В.* Вплив етнічних діаспор на прийняття правових актів у США // Віче. – 2013, № 8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/3617/>

⁹ *Федорова О.* Участь громадськості в процесі прийняття нормативних актів управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-prensa.com/article-393.html>

¹⁰ Президент США у системі інформаційного реагування на надзвичайні ситуації та стихійні лиха: нормативно-правовий аспект. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. Аналітична записка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/737/>

¹¹ *Левченко Л. Л.* Офіційна публікація законів та нормативних актів як функція Національного архіву США. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/737/>

¹² Указы Президента Российской Федерации и иные правовые акты: системно-сравнительный анализ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bibliotekar.ru/konstitucionnoe-pravo-3/>

Резюме

Капінус Р. Ю. Акти глав держав як джерела адміністративного права країн англо-американської правової системи: Сполучені Штати Америки, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії.

Статтю присвячено дослідженню актів глав держав країн англо-американської правової системи в сфері адміністративного права. У статті досліджуються сутність даних актів, сфера регулювання та місце серед інших джерел адміністративного права. Автор доходить висновку про те, що акти глав держав досліджуваних країн у сфері адміністративного права відрізняються за правовою природою та місцем серед інших джерел права, що пов'язано з особливостями форм державного правління даних країн.

Ключові слова: нормативно-правовий акт, правовий статус, указ, план реорганізації, глава держави.

Резюме

Капинус Р. Ю. Акты глав государств как источники административного права стран англо-американской правовой системы: Соединенные Штаты Америки, Соединённое Королевство Великобритании и Северной Ирландии.

Статья посвящена исследованию актов глав государств в сфере административного права стран англо-американской правовой системы. В статье исследуются сущность данных актов, сфера регулирования и место среди других источников административного права. Автор приходит к выводу о том, что акты глав исследуемых государств в сфере административного права отличаются своей правовой природой и местом среди других источников права, что связано с особенностями форм государственного правления данных стран.

Ключевые слова: нормативно-правовой акт, правовой статус, указ, план реорганизации, глава государства.

Summary

Kapinus R. Legal acts of head of a state as sources of administrative law in Anglo-American legal system: United States of America, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

The article deals with a research of head of state legal acts in a sphere of administrative law in Anglo-American legal system. Essence, sphere of regulation and place among other sources of administrative law investigated in present article. Article emphasize on a relation between form of government and peculiarities of head of a state legal acts. Author concludes that legal nature and place among other sources of law of head of state legal acts in investigated countries are different.

Key words: legal act, legal status, order, reorganization plan, head of a state.

Отримано 11.04.2014

УДК 342.9

О. А. КОЗАЧУК

Олександра Анрдіївна Козачук, аспірант Національного університету біоресурсів і природоохористування України

**ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ
В СФЕРІ ЛІСОВОЇ ОХОРОНИ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ**

Об'єктивна потреба адміністративно-правового регулювання діяльності лісової охорони пояснюється значенням лісу як природного об'єкта державного регулювання, іншими соціально-економічними чинниками.

Адміністративно-правове регулювання лісової охорони, на жаль, є малодослідженим. Деякими вітчизняними науковцями досліджувались окремі питання правового регулювання охорони лісів (Н. В. Марфіна, О. І. Логвиненко, С. М. Шершун); видобутку та використання корисних копалин (Р. С. Кірін); водних живих ресурсів (Т. В. Григор'єва). Окремі роботи російських вчених присвячені історичному розвитку природоохоронного законодавства (Б. М. Булгаков).

Проблемами правового забезпечення раціонального використання природних ресурсів займалися такі вчені, як: Г. А. Аксеньюк, В. В. Гречко, Л. А. Заславська, Я. В. Коваль, О. С. Колбасов, М. І. Краснов, Є. М. Кутін, В. Л. Мунтян, Г. Н. Полянська, Н. І. Титова, В. А. Чичварін та інші.

Проте, на нашу думку, автори не вичерпали тему, а швидше намітили шляхи подальшого дослідження у цій галузі, що свідчить про актуальність теми цієї статті. У цьому зв'язку актуальним, зокрема, стає дослідження питання розвитку адміністративно-правового регулювання діяльності лісової охорони на території України у різні історичні періоди її існування. Доцільним також вбачається проведення аналізу історичних фактів, які стали визначальними у становленні і розвитку системи лісової охорони в Україні.

Успішне управління лісовою охороною значною мірою залежить від готовності відповідних органів до його (такого управління) сприйняття, а також від взаємовідносин між ними та головним уповноваженим органом у відповідній галузі.

Що стосується законодавчого забезпечення лісової охорони тих часів, російський науковець М. Д. Гіряєв стверджує, що до XVIII ст. в Росії, в тому числі і в Україні, не існувало системи державної лісової охорони, яка б регулювала ці процеси. Право власності визначалось межами ділянок, які користувачі займали для господарювання¹.

Перші лісові укази Петра I, що з'явилися в 1697–1703 рр., не мали загальнодержавного значення. Проте, Указом від 30 березня 1701 року, вперше в Росії заборонялося розчищення лісу під рілля і сінокоси на відстані 30 верст від сплавних річок. Указами 1718–1721 рр. турбота про зміцнення берегів річок від розмивання була покладена на населення, введені заборони на переробку деревини по берегах річок, «щоб від тих трісок і сміттю оні річки не засмічувалися».